

عنوان مقاله:

بافت در زبان‌شناسی نقش گرا و کاربست های آن در نمونه هایی از ادبیات کلاسیک فارسی

محل انتشار:

فصلنامه رخسار زبان، دوره 2، شماره 6 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

آزاده شریفی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

بافت یکی از مفاهیم کلیدی زبان شناسی نقش گرا و نقد زبان شناختی است. مفهوم بافت اشاره بهمحیط متن و عناصر آن دارد که هم در شکل گیری متن و هم در تفسیر آن تاثیر میگذارد. بافت به انواعی تقسیم میشود مانند: بافت زبانی و بافت غیر زبانی؛ بافت خرد و کلان. همچنین زبان‌شناسان مولفه هایی مانند زمان، مکان، جهان های ممکن، بینامتنیت و ... را در تعیین بافتموثر دانسته اند. یکی از تقسیم بندی های مهم بافت در زبان‌شناسی نقشگرا تمایز میان بافتموقعیت و بافت فرهنگی است. به نظر مایکل هلیدی، بنیانگذار زبان‌شناسی نظام مند نقش گرا، بافت فرهنگی در موقعیت نمود مییابد همان گونه که یک متن بازنمود فرهنگ و نظام زبانیخود است. پیوند متن با بافت آن را تبدیل به گفتمان میکند. گفتمان در این معنا فرآیند تکوین و درک متن در سطحی و رای واژگان و عناصر دستوری است. هلیدی هم چنین بافتموقعیت را متشکل از سه عنصر: زمینه گفتمان، عواملان گفتمان و وجه آن می داند. در اینمقاله ضمن ارایه تعریف های رایج بافت و اشاره به برخی الگوهای مرتبط، الگوی هلیدی برایتبیین بافت و تفسیر رقیه حسن از آن بیان میگردد. هم چنین کاربست الگوهای داده شده برنمونه هایی از ادبیات کلاسیک فارسی نشان داده شده است تا قابلیت های عملی آنها در نقدمتون مشخص گردد.

کلمات کلیدی:

زبان شناسی نقش گرا، گفتمان، بافت فرهنگی، بافت موقعیت، بافت سازی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/994625>

